# FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT K. ROEMER FREMSAT DEN 1. MARTS 1973 [1]

*Hr. Præsident,*

*mine herrer dommere,*

Sagsøgeren i den sag, som jeg i dag tager stilling til, tiltrådte en stilling som »Conseiller adjoint auxiliaire« (»assisterende hjælperådgiver«) hos Forsamlingen for Det europæiske Kul- og Stålfællesskab i henhold til en kontrakt af 28. maj 1957. Den nævnte kontrakt var oprindelig gyldig fra 16. maj 1957 til 30. juni 1957. Senere blev den flere gange forlænget, hvorunder der stadig blev henvist til, at »conditions d'engagement des auxiliaires« (»ansættelsesvilkårene for hjælpeansatte«) skulle gælde.

Efter oprettelsen af en fælles forsamling for de tre europæiske fællesskaber, der kaldte sig Europa-Parlamentet, blev en yderligere ansættelseskontrakt efter det kendte »Brüssel-mønster« indgået mellem denne institution og Angelini den 26. juni 1958 og igen den 6. oktober 1958. Denne kontrakt bestemte, at den kunne opsiges af hver af parterne med en opsigelsesfrist på en måned. Med hensyn til vederlaget blev dette flere gange ændret — dersom jeg har forstået det rigtigt — sidste gang på den måde, at sagsøgeren fra den 1. april 1961 modtog en løn, der svarede til løntrin A 4/4 i tjenestemandsvedtægtens løntabel.

Ved beslutning af 13. december 1962 og med virkning fra den 1. januar 1962 blev Angelini i henhold til afsnit IX (»overgangs- og afsluttende bestemmelser«) i vedtægt for tjenestemænd i Det europæiske økonomiske Fællesskab og Det europæiske Atomenergifællesskab udnævnt til kontorchef i lønklasse A 3/2 som fast ansat tjenestemand. I denne anledning afgav Angelini den 2. januar 1963 en erklæring i henhold til artikel 104 i EØF- og EKSF-tjenestemandsvedtægten om, at han gav afkald på de fordele, der fulgte af hans tidligere kontrakt. Angelini avancerede i henhold til vedtægtens artikel 44 stadig i den pågældende karriere sidste gang med den virkning, at han fra 1. oktober 1971 var placeret i syvende løntrin i lønklasse A 3.

Da han den 2. januar 1972 nåede en alder af 65 år, blev han pensioneret med virkning fra denne dag. Dette skete ved beslutning af 6. januar 1972 truffet af formanden for Europa-Parlamentet, hvorved det under henvisning til bestemmelserne i tjenestemandsvedtægten (i affattelsen efter forordning nr. 259/68) blev bestemt, at alderspensionen skulle løbe fra 1. februar 1972. Beslutningen blev meddelt Angelini ved anbefalet brev af 28. januar 1972. En meddelese om størrelsen af de Angelini tilkommende beløb skal være blevet tilsendt ham den 8. februar 1972.

Allerede tidligere — nemlig den 10. januar 1968 — var Angelini blevet underrettet om, at den afgørende dato for beregningen af tjenestealderen med hensyn til alderspensionen i henhold til artikel 48 i bilag VIII til tjenestemandsvedtægten var den 16. maj 1957.

Endvidere må der peges på det forhold, at Angelini ved skrivelse indgået den 4. januar 1972 henvendte sig til formanden for Europa-Parlamentet med henblik på sin forestående pensionering. Heri hævdede han, at hans ansættelsesforhold fra 26. juni 1958 ikke kunne behandles anderledes end en EKSF-ansats arbejdsforhold; en senere ændring i disse retsforhold var ikke mulig. Desuden gjorde han gældende, at overgangen fra lønklasse A 4 til lønklasse A 3 ikke kunne medføre et tab af løntrin.

Formanden for Europa-Parlamentet svarede på denne henvendelse ved skrivelse af 7. marts 1972. I denne blev det hævdet, at de særregler for hjælpeansatte, der oprindelig også var gældende for Angelini, ikke stod i nogen forbindelse

1 — Oversat fra tysk.

med EKSF-tjenestemandsvedtægten. Det samme måtte gælde for reglerne i APE 351 om indstilling af medarbejdere, der er blevet ansat af andre institutioner i Fællesskabet end Den Høje Myndighed, dvs. de regler som det for Angelini gældende ansættelsesbrev også har henholdt sig til. Det er i denne sammenhæng især vigtigt, at der fandtes en særpensionskasse med specielle forskrifter for aldersforsorgen, og at der eksisterede en fond, som var uafhængig af fondene for EKSF-pensionerne. Således betragtet, og fordi Angelini med virkning fra 1. januar 1962 blev sikret fordelene i EØF- og Euratomtjenestemandsvedtægten, kan det kun antages, at hans pension skal fastsættes efter EØF-retten. Heller ikke den gennemførte overgang i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 46 fra lønklasse A 4 til lønklasse A 3 kan bestrides. Man kan i øvrigt overhovedet ikke komme tilbage til dette, fordi Angelini ikke i tide har rejst indsigelser. Begæringen, der indgik den 4. januar 1972, må derfor afvises.

Da Angelini ikke ville affinde sig med denne situation, indgav han til Domstolen en klage, som indgik den 12. juni 1972. Påstandene i hans klage er følgende:

— den af formanden for Europa-Parlamentet trufne beslutning, hvorved begæringen af 4. januar 1972 blev afvist, annulleres;

— kravene i skrivelsen af 4. januar 1972 tages til følge.

Vi vil nu se på, hvorledes disse krav skal bedømmes.

## *I — Spørgsmålet om klagen kan antages til realitetsbehandling*

I forgrunden af uoverensstemmelserne står spørgsmålet, om klagen kan antages til realitetsbehandling, idet det sagsøgte Parlament principalt er af den mening, at klagen er for sent fremsat, og at muligheden for at antage klagen til realitetsbehandling desuden udelukkes af sagsøgerens udtrykkeligt afkald af 2. januar 1963.

### *1. Først om klagefristens overholdelse*

Med hensyn hertil hævder Parlamentet, at sagsøgeren allerede i form af en klage, der indgik til Parlamentet 4. januar 1972, har fremsat sin mening, hvorefter alderspensionen skal beregnes efter EKSF-retten og på grundlag af et højere trin i lønklasse A 3. I henhold til artikel 91 i tjenestemandsvedtægten anses en stiltiende afvisningsbeslutning for truffet ved udløbet af en frist på to måneder regnet fra dette tidspunkt, og mod denne afvisning måtte der have været rejst klage inden for en frist af yderligere to måneder, dvs. senest den 4. maj 1972. Klagefristen, som her er på tre måneder, kan ikke regnes fra tilsendelsen af den udtrykkelige meddelelse af 7. marts 1972 fra Parlamentets formand, idet det ved denne udtalelse ifølge Domstolens praksis kun drejer sig om en for klagefristen irrelevant bekræftende akt. I øvrigt kan klagen heller ikke antages til realitetsbehandling, selv om man betragter forkyndelsen af afgørelsen af 6. januar 1972 og forkyndelsen af meddelelsen om pensionens størrelse som afgørende. Selv med hensyntagen til disse akter er klagen ikke indgået til Domstolen før udløbet af fristen på tre måneder.

Denne betragtning — lad mig sige det straks — må vi i realiteten tilslutte os.

Det er — som sagsøgeren hævder — sikkert rigtigt, at hans begæring af 4. januar 1972 ikke kan anses for en *klage* i tjenestemandsvedtægtens forstand, idet der på dette tidspunkt overhovedet ikke forelå nogen afgørelse fra ansættelsesmyndigheden, hvorover der ville kunne klages. Man kan imidlertid — dette er lige så sikkert — ikke komme uden om at karakterisere denne begæring som en *ansøgning* i den i tjenestemandsvedtægtens artikler 90 og 91 forudsatte betydning. Dette kan hævdes, fordi Angelini allerede i 1971 forgæves henvendte sig til generaldirektøren for administrationen i Europa-Parlamentet med en lignende begæring. Han var altså klar over Parlamentsadministrationens standpunkt, og han ville på pensioneringstidspunktet på ny og med styrke henlede ansættelses-

myndighedens opmærksomhed på denne allerede behandlede problematik for at udvirke en afgørelse herom. I øvrigt gjorde han afslutningsvis i sin begæring udtrykkelig opmærksom på, at ugunstige afgørelser ville tvinge ham til at henvende sig til andre instanser (hvorved der alene kunne menes indgivelse af klage til Domstolen).

Under disse omstændigheder fremstår der nu i realiteten flere for sagsøgeren lige ugunstige løsninger.

For det første kan man anse det for afgørende, at der efter henvendelsen af 4. januar 1972 blev truffet en udtrykkelig afgørelse den 6. januar 1972, og at der på grundlag heraf blev udfærdiget en meddelelse om alderspensionens størrelse. Af disse akter (som kun tog hensyn til EØF-retten og ikke omtalte nogen løntrinændring) kunne sagsøgeren slutte, at der ikke var blevet taget hensyn til hans ansøgning, og at de altså — om man vil — indeholdt et stiltiende afslag på ansøgningen. Derfor måtte en klagefrist på tre måneder fra tidspunktet for deres forkyndelse iagttages. Dersom forkyndelserne — som antaget — skete den 28. januar og 8. februar 1972, var indgivelse af klage den 12. juni 1972 sikkert ikke rettidig, heller ikke når man (hvilket Parlamentet er uenig i) på grund af sagsøgerens bopæl i Italien af hensyn til afstanden tillader en forlængelse af fristen med ti dage.

Dersom man imidlertid lader de ovennævnte retsakter ude af betragtning, fordi der efter sagsøgerens bemærkninger under den mundtlige forhandling ikke foreligger fuld klarhed om de faktiske forhold og tidspunktet for forkyndelserne, kommer man dog alligevel ikke uden om følgende. I henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 91 må det antages, at en afvisningsafgørelse stiltiende blev truffet ved udløbet af fristen på to måneder fra indgivelsen af klagerens ansøgning, dvs. den 4. marts 1972. Denne afgørelse måtte anfægtes inden for en frist af yderligere to måneder forlænget med den ovennævnte frist af hensyn til afstanden, dvs. senest den 14. maj 1972. Derimod er den udtrykkeligt afvisende meddelelse af 7. marts 1972 uden relevans for indgivelsen af klagen. I henhold til den entydige, nyere retspraksis (sag nr. 24/69, Sammlung der Rechtsprechung, 1970, s. 152, 53/70, Sammlung der Rechtsprechung, 1971, s. 609) må den anses for en rent bekræftende akt, hvorfor den lades ude af betragtning og således ikke efter en rigtig fortolkning har kunnet udløse en tre-måneders klagefrist.

Følgelig kan man i realiteten kun, dersom man går ud fra klagerens ansøgning, der indgik til ansættelsesmyndigheden den 4. januar 1972, komme til det resultat, at klagen er indgivet for sent, og at den af denne grund må afvises.

2. *Afkald (acquiescement)*

Efter Parlamentets opfattelse kan klagen desuden ikke antages til realitetsbehandling af en anden grund, nemlig på grund af sagsøgerens afkald (»acquiescement«).

Også denne opfattelse kan efter min mening vanskeligt forkastes. Afgørende er, at sagsøgeren ved overgangen til et tjenestemandsforhold efter EØF-retten den 2. januar 1963 i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 104 erklærede, at han gav afkald på de retlige fordele, der fulgte af hans tidligere tjenesteaftale. Denne erklæring er fuldstændig klar. Navnlig foreligger der ingen holdepunkter for at antage, at den er afgivet uden hans vilje og derfor kan være ugyldig, da sagsøgeren i alle de følgende år ikke har rejst tilsvarende indvendinger eller klager.

Af dette følger imidlertid i realiteten, at sagsøgeren ikke yderligere kan forfølge sit krav om, at han må behandles efter EKSF-tjenestemandsvedtægten, og at hans klage heller ikke under denne synsvinkel kan antages til realitetsbehandling.

3. Endelig kan der med hensyn til indplaceringen på det løntrin i lønklasse A 3, der er bestemmende for pensionsberegningen, henvises til, at den beror på det løntrin, der blev fastlagt for sagsøgeren ved afgørelse af 13. december 1962 i forbindelse med hans indtræden i tjene-

stemandsforholdet. Sagsøgeren har for sin part ikke vægret sig herimod; han har ikke engang henvendt sig til Domstolen efter afsigelsen af dommen 70/63 (Sammlung der Rechtsprechung, 1964, s. 939), dvs. efter forkyndelsen af den afgørelse, hvis principper, han måtte vide, ville finde anvendelse også på hans tilfælde. Deraf kan kun udledes, at den oprindelige afgørelse af 13. december 1962, der vedrører sagsøgerens løntrin, er blevet retskraftig i overensstemmelse med afgørelserne i sagerne nr. 43/64 (Sammlung der Rechtsprechung, 1965, s. 535), 50/64 (Sammlung der Rechtsprechung, 1965, s. 1089) og 47/65 (Sammlung der Rechtsprechung, 1965, s. 1333). Dette udelukker imidlertid — rigtigt forstået — ikke blot, at der nu kræves ændring af indplaceringen med tilbagevirkende kraft; det gør det i ligeså høj grad umuligt at behandle den nævnte afgørelse om sagsøgerens indplacering inden for rammerne af pensionsordningen som retstridig og ugyldig.

Også af denne grund må sagsøgerens påstande altså til dels afvises.

*II — Vedrørende realiteten*

Under hensyn til det efter min mening fuldstændig entydige resultat af prøvelsen af spørgsmålet, om sagen kan antages til realitetsbehandling, er det egentlig overflødigt også at gå ind på realiteten. — Subsidært vil jeg imidlertid også sige nogle ord herom.

1. Hvad først angår klagerens krav om, at hans pension bestemmes efter EKSF-tjenestemandsvedtægten, er det afgørende, at sagsøgeren aldrig har været tjenestemand i EKSF-tjenestemandsvedtægtens forstand. Ved begyndelsen af sin tjenstlige virksomhed ved EKSF-forsamlingen havde han kun kontraktsmæssig stilling som en hjælpeansat, for hvilke der gjaldt en særlig ordning uafhængig af tjenestemandsvedtægten. — Fra juni 1958 var han ansat i henhold til en såkaldt Brüssel-kontrakt. De bestemmelser, som var gældende for denne (forordning APE 351), henviste i visse henseender til den gældende tjenestemandsvedtægt. Tjenestemandsvedtægten gjaldt imidlertid ikke uden videre, især var den uden betydning for pensionsordningen, idet denne for de kontraktansatte — som vi har hørt — var fastsat i en særlig forordning (forordning APE 1658 af 8. april 1959) og havde en særlig pensionsfond.

Af dette følger, at sagsøgeren i retlig henseende indtrådte i tjenestemandsforholdet i henhold til artikel 102 i EØF- og Euratomtjenestemandsvedtægten og ikke i henhold til bilag X til EKSF-tjenestemandsvedtægten, der udtrykkeligt henviser til denne vedtægts artikel 93 og således gør det klart, at denne kun gjaldt for tidligere EKSF-tjenestemænd. Deraf følger videre, at det ikke kan betvivles, at beregningen af sagsøgerens pension skal ske i henhold til EØF- og Euratomtjenestemandsvedtægten.

2. Hvad dernæst angår sagsøgerens opfattelse, hvorefter han ved overgangen til tjenestemandsforholdet skulle have været indplaceret på det løntrin i lønklasse A 3, som han på grundlag af sin ansættelseskontrakt og under hensyn til den dagældende tjenestemandsvedtægt tilhørte i lønklasse A 4, så er det allerede i retspraksis (sag nr. 70/63) blevet klarlagt, at en sådan overførelse i hvert fald kunne komme i betragtning for tidligere EKSF-tjenestemænd, fordi kun de med hensyn til indplaceringen var undergivet en nøjagtig regulering. For kontraktansatte, hvis indplacering ikke medførte en stærk bundethed til en sådan regulering, kom derimod den simple overførelse af det tidligere løntrin ikke i betragtning ved indtræden i en højere lønklasse. Her blev løntrinnet derimod bestemt under hensyn til tjenestemandsvedtægtens artikel 46 (dvs. den for forfremmelser gældende bestemmelse). Også dette er allerede blevet udtrykkeligt klarlagt i retspraksis (sag nr. 15/64, Sammlung der Rechtsprechung, 1966, s. 697).

Efter alt hvad der indtil nu er fremført, kan sagsøgeren altså ikke modsætte sig, at hans løntrin ved indtræden i tjenestemandsforholdet blev bestemt i henhold til artikel 46. Samtidig står det hermed fast, at det sagsøgte Parlament har handlet korrekt, da det fastsatte sagsøgerens

pensionskrav med udgangspunkt i denne indplacering og under hensyntagen til de i de følgende to år stedfundne opryknin-ger i løntabellen.

Klagen kan således, under forudsætning af, at den kan antages til realitetsbehand-ling, ikke under nogen omstændigheder tages til følge.

*III.* Herefter sammenfatter jeg mit forslag til afgørelse således:

Den af Angelini indgivne klage kan ikke for nogen dels vedkommende antages til realitetsbehandling og må af denne grund afvises. Ved et sådant udfald af sagen følger afgørelsen af spørgsmålet om sagsomkostningerne af proces-reglementets artikel 70, dvs. hver af parterne bærer deres egne udgifter.